

Звіт про управління АТ «Херсонгаз» за 2020 рік

ЗМІСТ

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства	3
2. Результати діяльності	4
3. Ліквідність та зобов'язання	5
3.1. Сумарна дебіторська заборгованість	5
3.2. Доходи майбутніх періодів	6
3.3. Кредиторська заборгованість	6
3.4. Короткострокові кредити банків	6
4. Екологічні аспекти	7
5. Соціальні аспекти та кадрова політика	7
6. Ризики	9
7. Дослідження та інновації	9
8. Фінансові інвестиції	9
9. Перспективи розвитку	9

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства.

Акціонерне товариство «Херсонгаз» є монополістом у сфері розподілу природного газу на території Херсонської області для всіх категорій споживачів. Розпочиналось все зі створення Херсонського виробничого об'єднання газового господарства «Херсонгаз» 1 жовтня 1975 р. на базі Херсонської міжобласної виробничо-експлуатаційної контори скрапленого газу, згідно наказу Міністра житлово-комунального господарства УРСР від 05.09.1975 р. №299. Першочерговим завданням об'єднання було прискорення розвитку систем газопостачання природним газом, забезпечення споживачів області природним та скрапленим газом, покращення технічного обслуговування газових мереж, споруд на них та газового обладнання.

21.12.1994 р. на виконання Указу Президента України № 210/93 від 15.06.93 р. «Про корпоратизацію підприємств» та Положення про порядок корпоратизації підприємств, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 508 від 05.07.93 р. на базі державного підприємства через корпоратизацію було створено Відкрите акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Херсонгаз». Приватизації підлягали основні засоби, споруди, механізми та інше обладнання необхідне для реалізації скрапленого газу та виконання послуг з іншого виду діяльності по газифікації, встановленню газового обладнання, проектуванню, ремонту газових приладів. Трубопроводи природного газу та споруди на них не приватизувались згідно Декрету Кабінету Міністрів України 26-92 від 31.12.1992 р. «Про затвердження преліку майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, які не підлягають приватизації» та Закону України № 2163-ХІІ від 04.03.1992 р. «Про приватизацію державного майна».

У 2011 році ВАТ «Херсонгаз» було перейменовано у Публічне акціонерне товариство «Херсонгаз», відповідно до рішення позачергових загальних зборів акціонерів 16.09.2011р.

У 2018 році Публічне акціонерне товариство «Херсонгаз» відповідно до рішення чергових загальних зборів акціонерів 14.09.2018р. було змінено тип перейменовано у Акціонерне товариство «Херсонгаз»,

На виконання Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу» від 08.07.2010 р. №2467-VI у 2015 році відбувся поділ функцій розподілу і постачання природного газу, в результаті чого, Публічне акціонерне товариство «Херсонгаз» починаючи з 01 липня 2015 року не здійснює поставку природного газу на території Херсонської області.

Станом на 31.12.2020 р. 18.5 % майна Товариства належить йому на правах власності, 81.50% майна у користуванні та господарському віданні за договорами з місцевими радами, юридичними та фізичними особами, а також з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України.

Організаційна структура АТ «Херсонгаз» включає в себе 2 дочірні підприємства (ДП «Газпостач», ДП «Херсонгазбуд»), ТОВ «Херсонрегіонгаз», шість міжрайонних управлінь, та представлена на додатку № 1 до звіту про управління.

Основною діяльністю Товариства було та залишається розподіл природного газу споживачам, здійснення безаварійної та безпечної експлуатації та технічне обслуговування систем газопостачання, виконання інших видів робіт, пов'язаних з газифікацією.

За підсумками діяльності АТ «Херсонгаз» за 2020 рік чистий дохід складає 381 438 тис.грн. з ПДВ, зростання доходу у порівнянні з показником минулого року становить 49%.

З першого січня 2020 року акціонерне товариство «Херсонгаз», як оператор ГРМ проваджує господарську діяльність з розподілу природного газу за тарифом, який встановлений рішенням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 24 грудня 2019 року за принципом формування тарифної виручки згідно замовленої потужності, як 1/12 частини річної замовленої потужності.

Тарифна виручка від реалізації послуг розподілу природного газу за 2020 рік, відповідно до структури встановленого тарифу складає 340 074,6 тис. грн. без ПДВ, а фактична тарифна виручка від реалізації послуг розподілу природного газу менше на 48 464,3 тис. грн. без ПДВ і складає 291 610,3 тис. грн. без ПДВ. Зазначене зменшення зумовлено зниженням обсягу замовленої потужності (331 216 тис. м³) на 55 314 тис. м³ або 14,3 % відносно затвердженого рівня – 386 530 тис. м³.

Фактична повна собівартість (325 071,6 тис. грн. без ПДВ) послуг розподілу природного газу, у порівнянні до встановлених тарифних витрат (300 929,6 тис. грн. без ПДВ), перевищує на 24 142,1 тис. грн. без ПДВ, або на 8,1 %, відповідно до показника, скоригованого на фактичний обсяг замовленої потужності розподілу природного газу (257 868,7 тис. грн. без ПДВ) витрати більші на 67 202,9 тис. грн. без ПДВ, або на 26 %. Збільшення собівартості, зумовлено тим, що плановий обсяг природного газу на технологічні потреби, який врахований в затвердженому тарифі, менше фактичного обсягу ВТВ на 2020 рік. А саме, фактичний обсяг природного газу на технологічні та власні потреби з розподілу природного газу склав 29958,6 тис. м³, при затвердженому обсязі – 19895 тис.м.куб. Також, збільшення витрат зумовлене недоотриманням тарифної виручки (48 464,3 тис. грн. без ПДВ) внаслідок зменшення обсягів замовленої потужності на 55 314 тис.м.куб (14,3%) в порівнянні із затвердженими в тарифі.

Фінансовий результат за ліцензійним видом діяльності (розподіл природного газу) за 2020 рік становить збиток в розмірі 33,5 млн. грн.

АТ «Херсонгаз», як оператор ГРМ відповідає за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання у належному стані та розвиток, включаючи нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт та технічне переоснащення, об'єктів газорозподільної системи, що знаходиться в його власності або користуванні, у тому числі на правах господарського відання користування чи експлуатації.

З метою забезпечення безпеки, надійності, регулярності та якості розподілу (газопостачання) природного газу газорозподільною системою та з урахуванням законодавства з питань охорони довкілля та енергоефективності АТ «Херсонгаз», як оператор ГРМ щороку розробляє та подає на затвердження до НКРЕКП план розвитку газорозподільної системи на наступні 10 років.

Відповідно до вимог розділу IV статті 6 Кодексу газорозподільних систем, затвердженого Постановою НКРЕКП № 2494 від 30.09.2015 (зі змінами) АТ «Херсонгаз» надало до НКРЕКП проект «Плану розвитку газорозподільного підприємства АТ «Херсонгаз» на 2020-2029 роки» у строки зазначені Кодексом, а саме листом № 190731/1002/2862 від 31.07.2019р.

Затвердження Плану розвитку газорозподільної системи АТ «Херсонгаз» на 2020-2029 роки відбулося на засідання НКРЕКП у формі відкритого слухання, на якому було прийнято постанову НКРЕКП №3090 від 24.12.2019 р. про затвердження «Плану розвитку газорозподільної системи АТ «Херсонгаз» на 2020-2029 роки».

Протягом 2020 року АТ «Херсонгаз» виконує свої зобов'язання в частині виконання Інвестиційної програми 2018, 2019 та 2020 років в межах отриманих коштів та з урахуванням пріоритетності витрачання коштів за основними статтями.

Наші спеціалісти мають високий рівень кваліфікації, що дозволяє не тільки проводити надскладні газові роботи, а й гарантувати кожному споживачу якісне технічне обслуговування і професійний ремонт, виконувати весь комплекс робіт з технічного обслуговування систем газопостачання м. Херсона та Херсонської області на найвищому рівні.

2. Результати діяльності.

АТ «Херсонгаз» веде бухгалтерський облік за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Товариство вперше застосувало МСФЗ під час складання

фінансових звітів за квартал, що закінчився 31 березня 2012 року. Перехід з П(С)БО до МСФЗ здійснено відповідно до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

За підсумками фінансово-господарської діяльності Товариства у 2020 році отримано (-15 779) тис. грн. збитку, у 2019 році збиток становив (-174 799) тис. грн.

Доходи визначені згідно з вимогами МСБО 18 «Дохід»
(тис. грн.)

Найменування	31.12.2020
Дохід від реалізації продукції	317 865
Інші операційні доходи	15 414
Інші фінансові доходи	-
Інші доходи	-

Витрати включені до складу Звіту про сукупні прибутки та збитки на підставі принципу нарахування, відображені в бухгалтерському обліку в тому періоді, до якого вони відносяться одночасно з прибутками, для одержання яких вони понесені.

Структура витрат АТ «Херсонгаз» за 2020 рік.
(тис. грн.)

Найменування	31.12.2020
Собівартість реалізованої продукції :	314 972
-матеріальні витрати	156 696
-оплата праці	108 762
-соціальні нарахування	24 826
-інші	24 688
Адміністративні витрати	20 544
Інші операцій витрати	16 828
Фінансові витрати	0

Товариство сплачує податки відповідно до законодавства України. Податок на додану вартість розраховано і сплачено згідно Податкового кодексу України (законодавчо встановлена ставка податку на додану вартість 20%). Сума сплаченого податку на додану вартість у 2020 році склала 11 785 тис. грн.

У 2020 році АТ «Херсонгаз» сплачено єдиного соціального внеску - 26 703 тис. грн., податку на доходи фізичних осіб - 22 846 тис. грн., військового збору - 1 904 тис. грн., плати за землю – 747 тис. грн., екологічного збору – 993 тис. грн., податку на не рухоме майно 464 тис. грн.

3. Ліквідність та зобов'язання.

3.1. Сумарна дебіторська заборгованість:

Сумарна дебіторська заборгованість	31.12.2019	31.12.2020
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	23 106	53 583
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	4 174	2 850
Дебіторська заборгованість з бюджетом	22 469	5 262

Сумарна дебіторська заборгованість	31.12.2019	31.12.2020
Дебіторська заборгованість з податку на прибуток	4 892	4 892
Інша поточна дебіторська заборгованість	2 166	2 339
Разом:	56 807	68 926

Ризики товариства контролюються і аналізуються у кожному конкретному випадку, і товариство вважає, що не має значного ризику виникнення збитків більше сум, відображених у резервах на покриття збитків від зменшення корисності кожної категорії активів.

3.2. Доходи майбутніх періодів:

До складу доходів майбутніх періодів товариство відносить отримані аванси від споживачів, по яких постачання товарів, робіт, послуг у звітному періоді не відбулося, а відбудеться у наступних звітних періодах, а також інші відкладені доходи, до складу яких товариство відносить нараховані штрафні та фінансові санкції по визнаних претензіях та судових рішеннях, надходження яких будуть відображені в бухгалтерському та податковому обліках у складі інших доходів.

Доходи майбутніх періодів	31.12.2019	31.12.2020
Аванси отримані поточні	8 631	14 087
Інші відкладені доходи	1 419	1 284
Разом:	10 050	15 371

3.3. Кредиторська заборгованість:

Кредиторська заборгованість за товари, роботи,	31.12.2019	31.12.2020
Разом:	362 375	402 131

Заборгованість перед Філією «Оператор газотранспортної системи України» АТ «Укртрансгаз» у сумі 354 812 тис. грн. по договору за отриманий природний газ для власних потреб, виробничо-технологічних витрат та нормованих витрат.

Збільшення кредиторської заборгованості виникло в наслідок незабезпечення Регулятором належного та економічно обґрунтованого рівня встановленого тарифу та фінансування компенсацій недоотриманої тарифної виручки за попередні періоди.

3.4. Короткострокові кредити банків:

З метою поповнення обігових коштів 29.07.2019 року акціонерним товариством «Херсонгаз» було укладено кредитний договір овердрафту з АТ «Райффайзен Банк Аваль», ліміт якого складає 6 000 тис. грн. Дата закінчення строку дії ліміту овердрафту – 22.07.2020 року. Кошти за кредитним договором не були задіяні в поточній діяльності товариства у звітному періоді.

4. Екологічні аспекти.

В своїй роботі АТ «Херсонгаз» дотримується вимог діючого природоохоронного законодавства в галузі охорони атмосферного повітря, водних і земельних ресурсів щодо поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами. Для виконання вимог чинного природоохоронного законодавства України на АТ «Херсонгаз» наказом по підприємству призначаються відповідальні особи за охорону навколишнього природного середовища.

На виконання вимог законодавства в природоохоронній сфері АТ «Херсонгаз» щороку розробляє та затверджує Перспективний план природоохоронних заходів направлений на охорону навколишнього середовища.

Згідно вимог законодавства АТ "Херсонгаз" здійснює контроль місць розміщення всіх відходів виробництва та їх своєчасну передачу відходів, які утворюються в результаті господарської діяльності, шляхом укладення договорів про надання послуг із збирання, сортування, перевезення, переробки та утилізації небезпечних відходів з спеціалізованими підприємствами, що мають відповідні ліцензії і умови для надання таких послуг.

Збір за забруднення навколишнього природного середовища, АТ «Херсонгаз» його дочірні підприємства сплачують у відповідності з діючим порядком (згідно Податкового Кодексу). Платежі за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за встановленими нормативами, та пов'язані із виробничо-технологічними витратами та втратами природного газу. За 2020 рік Товариством було сплачено 993 тис.грн. екологічного збору.

Товариством виконано згідно плану на 2020 рік природоохоронних заходів, у тому числі:

- щоквартально при здійсненні технічного огляду автотранспорту проводяться заміри токсичності вихлопних газів;
- проводиться інвентаризація відходів;
- проводиться інвентаризація джерел викидів;
- здійснюється утилізація відходів, що забруднюють екологію;
- здійснюються роботи з озеленення території.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Соціальна та кадрова політика Товариства визначається положеннями Колективного договору, укладеного між адміністрацією АТ «Херсонгаз» та Об'єднаною профспілковою організацією, яка представляє інтереси працівників.

Станом на 31.12.2020 року штатна чисельність співробітників АТ «Херсонгаз» складає 922 осіб, серед них:

- ІТР - 291 осіб, частка в загальній чисельності 31.6 %;
- робочих 631 особи частка в загальній чисельності 68.4 %;
- 3 особи працює за внутрішнім сумісництвом;
- 12 осіб працює за зовнішнім сумісництвом.

У 2020 році на роботу було прийнято 220 співробітників із них ІТР – 37 чол., робочих – 183 чол., звільнилось 183 особи, з них ІТР – 36 осіб, робочих -147 чол.

Коефіцієнт плинності кадрів за 2020 рік склав – 14,3 % , у 20189 – 20%.

Для підвищення рівня знань та умінь власного персоналу АТ «Херсонгаз» постійно, за власний рахунок, здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації.

З метою обміну досвідом та практичними знаннями, працівники АТ «Херсонгаз» постійно приймають участь у різного роду конференціях, семінарах та нарадах за різними напрямками діяльності Товариства.

У 2020 році працівники АТ «Херсонгаз» проходили навчання та підвищення кваліфікації, керівники та спеціалісти приймали участь у семінарах з питань:

1. Обговорення питань перегляду та законодавчого закріплення обґрунтованих норм споживання газу.

- Розробка методики розрахунків розмірів нормативних та виробничо-технологічних витрат/витрат природного газу.

- Річна податкова звітність, огляд змін, аналіз проблемних.

- Трудовий кодекс, заробітна плата, атестація робочих місць за умовами праці.

- Вивчення досвіду експлуатаційної діяльності АТ «Львівгаз».

- Забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу.

- Обговорення проблеми накопичених боргів на ринку природного газу.

- Обговорення Кодексу ГРМ.

Працівники Товариства, які виконують роботи підвищеної небезпеки проходять спеціальне навчання та перевірку знань з питань охорони праці для виконання відповідного виду робіт. Так за 2020 рік атестацію на право виконання зварювально-монтажних робіт пройшли 10 електрогазозварників і 7 зварників пластмас.

За 2020 року в учбово-курсовому пункті проведено первинна професійна підготовка робітників та навчання за суміжною професією, а саме:

- слюсар з експлуатації та ремонту газового устаткування — 11 чол;

- слюсар з експлуатації та ремонту підземних газопроводів — 13 чол;

- слюсар з аварійно - відбудовних робіт у газовому господарстві — 6 чол.

Кваліфікаційною комісією підприємства проведена робота з перевірки знання та атестації робітників. За 2020 рік підвищено кваліфікаційні розряди 22 робітникам та присвоєно класність 4 водіям автотранспортних засобів.

За 2020 рік до відділу кадрів АТ «Херсонгаз» передано 717 листків непрацездатності (л/н). За 2019 рік було надано 697 листків непрацездатності. Причини захворювання працівників наступні: - Загальне захворювання — 584 л/н ; - догляд за дітьми — 41 л/н; - не виробничі травми — 42 л/н - вагітність та пологи — 8 л/н.; - ізоляція від COVID - 13 л/н; COVID – 29 л/н

За листками непрацездатності 398 працівників були відсутні на роботі з причини хвороби — 7445 дні. За рахунок коштів підприємства оплачено по листах непрацездатності працівників за 2741 днів. За 4704 дні по листах непрацездатності оплачено Фондом соціального страхування.

На 31.12.2020р. на підприємстві працює 298 чол., яким до досягнення пенсійного віку залишилось 10 і менше років, що складає 32% загальної чисельності. Чисельність працюючих пенсіонерів (яким більше 60 років) — складає 116 чол. (12,6 %).

Відповідно до ст.19 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» для підприємств встановлюється норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю у розмірі 4% середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік. Загальна кількість осіб з інвалідністю на 31.12.2020 року становить 41 особу (4,4%).

Відповідно до закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» на підприємстві ведеться військовий облік військовозобов'язаних і призовників. Кількість військовозобов'язаних за 2020 рік склала по АТ «Херсонгаз» - 246 чол. Проходять службу по мобілізації за контрактом — 3 чол.

АТ «Херсонгаз» здійснює оплату Єдиного соціального внеску за ставками та в розмірах визначених чинним законодавством України. Ніяких інших програм пенсійного забезпечення Товариство не виконує.

У 2020 АТ «Херсонгаз» надавалися матеріальна допомога на оздоровлення працівникам у відповідності з Колективним договором.

У відповідності до умов колективного договору Товаристві працює буфет та організовано два робочих місця (буфетник та мийник посуду), які обслуговують працівників Товариства. В буфет організована доставка гарячого харчування, кави, чаю, солодощів та інше.

6. Ризики.

Фінансові інструменти Товариства включають грошові кошти та їх еквіваленти, дебіторську заборгованість за роботи та надані послуги та іншу дебіторську заборгованість. Товариство не використовує похідні фінансові інструменти в своїй операційній діяльності. Основні ризики, властиві фінансовим інструментам включають: фінансовий ризик, ринковий ризик, ризик ліквідності та кредитний ризик. Правління аналізує та узгоджує політику управління кожних із цих ризиків. Основним ризиком для Товариства залишається зменшення річних обсягів протранспортованого газу споживачам Херсонської області, та відповідних і своєчасних рішень НКРЕКП з урахуванням даної тенденції. Оскільки тарифна виручка з 2020 року, хоч і формується виходячи із річної замовленої потужності за газовий рік, все одно залежить від обсягу спожитого природного газу конкретного споживача в період який включено в газовий рік.

Основними завданнями в діяльності Товариства в частині управління ризиками є уникнення і мінімізація ризиків, пом'якшення їх наслідків, зменшення вразливості Товариства до них, забезпечення досягнення стратегічних цілей Товариства при дотриманні балансу інтересів усіх зацікавлених сторін.

Основними цілями Товариства при управлінні ризиками є:

- забезпечення реалізації стратегії розвитку та ефективного функціонування, у тому числі стосовно ризиків, які бере на себе Товариство у своїй діяльності;
- забезпечення інтересів акціонерів Товариства;
- забезпечення відповідності внутрішніх нормативних документів Товариства вимогам чинних нормативних актів України.

7. Дослідження та інновації.

Товариство дослідження, інноваційну діяльність та розробки не проводило.

8. Фінансові інвестиції.

АТ «Херсонгаз» фінансові інвестиції у цінні папери інших підприємств, у асоційовані та дочірні підприємства не здійснювало у 2020 році.

9. Перспективи розвитку.

Основним та першочерговим завданням поставленим перед АТ «Херсонгаз» на 2021 рік, є забезпечення безаварійного та безпечного розподілу природного газу споживачам Херсонської області, для цього товариством будуть виконані наступні заходи щодо:

1. Поточного та капітального ремонту систем газопостачання, які забезпечать їх надійну експлуатацію.
2. Довиконання встановлення індивідуальних лічильників газу населенню для забезпечення 100 % комерційного обліку газу, який споживає населення.
3. Інвестиційної програми на 2021 рік, спрямованої на реконструкцію і модернізацію систем газопостачання.
4. Заходи з охорони праці, які включають в себе поліпшення умов праці працівників підприємства.
5. Робота із забезпечення необхідними тарифами на розподіл природного газу для АТ «Херсонгаз».

6. Здійснити перехід, щодо оплати послуг з розподілу природного газу виходячи з величини приєднаної потужності об'єкта споживача.
7. Отримання максимального прибутку.

Додаток № 1 до звіту про управління – Організаційна структура АТ «Херсонгаз»

Голова правління

_____

А.Г. Зангієв

Головний бухгалтер

_____

О.В. Текучова